

ROMÂNIA

JUDEȚUL IAȘI – CONSILIUL JUDEȚEAN IAȘI

SPITALUL CLINIC DE URGENȚĂ “PROF. DR. N. OBLU” IAȘI

Str. Ateneului nr. 2 ; Tel.: +40232- 264 271 ; Fax: +40232-473 676 ; e-mail: neuroiasi@neuroiasi.ro; www.neuroiasi.ro

**Aprobat,
Manager,
Dr. Lucian Eva**

**EXTRAS DIN GHIDUL
DE PREVENIRE A INFECȚIILOR ASOCIATE
ASISTENȚEI MEDICALE SPITALUL CLINIC DE
URGENȚĂ PROF.DR.NICOLAE OBLU
I A Ș I**

Avizat,
Director Medical,
Dr. Cezar Eugen Popescu

Elaborat,
Medic epidemiolog,
Dr. Elena Calangiu

CURĂȚENIA este cea mai răspândită metodă de decontaminare utilizată în unitățile sanitare prin care se îndepărtează microorganismele de pe suprafețe, obiecte sau tegumente odată cu îndepărtarea prafului și substanțelor organice (poate realiza o decontaminare de 95 – 98%).

DEZINFECȚIA reprezintă procesul prin care sunt distruse cele mai multe sau toate microorganismele patogene (distrugere în proporție de 99,99%) de pe obiectele din mediul inert, cu excepția sporilor bacterieni.

IV.2 Produse și materiale de întreținere a curățeniei

Pentru întreținerea zilnică a curățeniei se recomandă utilizarea de **detergenți și detergenți dezinfectanți, săpunuri, abrazive și produse pentru lustruit**. Rezultatele operațiilor de curățenie și dezinfecție depind de cunoașterea produsului folosit și de respectarea condițiilor de utilizare al acestuia.

Materialul de întreținere a curățeniei trebuie utilizat la maximum de eficiență respectând regulile de igienă pentru ca operațiunile de curățenie și dezinfecție să-și atingă scopul, acela de a elimina microorganismele.

Măturile, periele, teurile, mopurile – cu ajutorul lor se realizează îndepărtarea prafului și a gunoiului de pe pavimente. În funcție de necesități se utilizează diferite modele și dimensiuni.

Căruciorul pentru curățenie este destinat transportului materialelor de întreținere puțin voluminoase, a produselor (detergent, dezinfectant, lavete, mopuri etc.), saci colectori pentru deșeuri. Avantajul acestui material este că permite aranjarea și transportul tuturor materialelor și produselor de întreținere necesare curățeniei zilnice, oferind un loc de organizare a activității în timp și spațiu.

Cărucior pentru spălarea pavimentului este alcătuit din 4 elemente (cărucior, instalație de scurgere/stoarcere, găleți, perie, permițând separarea apei curate și a celei murdare. Este astfel garantată calitatea antibacteriană a soluțiilor de detergent, dezinfectant utilizate.

Aspiratorul, alte accesorii(mănușile de menaj) și **materialele de spălare** (ustensile pentru spălat suprafețele verticale, lavete, bureți abrazivi) sunt necesare, practice și recomandate ca elemente adjuvante în efectuarea curățeniei.

Atenție! Mănușile pot constitui un mijloc de transmitere a microorganismelor în mediul medical. După utilizare mănușile se spală, se dezinfectează și se usucă. După scoaterea mănușilor, mâna se spală.

REGULI DE ÎNTREȚINERE A USTENSILELOR DE CURĂȚENIE

1. Zilnic, după fiecare operațiune de curățenie și la sfârșitul zilei de lucru ustensilele utilizate vor fi spălate, curățate, dezinfectate (decontaminate) și uscate.
2. Personalul care execută operațiunile de curățenie și decontaminare a materialului de curățenie va purta mănuși de menaj sau mănuși de latex nesterile.
3. Decontaminarea (curățarea și dezinfecția) materialului de curățenie se efectuează la sfârșitul operațiunii de curățenie pe secție după următoarea **metodă**: Materialul moale reciclabil și ustensilele utilizate se spală cu apă caldă și

detergent, se clătesc, se dezinfectează cu dezinfectant prin imersie sau ștergere, se clătesc și se usucă.

IV.3 Tehnici principale de întreținere a curățeniei și dezinfecției suprafețelor

IV.3.1 Întreținerea curățeniei și dezinfecția pavimentului

Curățenia zilnică reprezintă îndepărtarea prafului de pe paviment prin măturare umedă urmată de spălare. Pentru curățenia zilnică a pavimentelor și mochetelor se pot folosi aparate care utilizează spălarea și aspiratul umed.

A. Măturatul umed (mătură cu mâner sau perie cu mâner) are drept obiectiv îndepărtarea prafului și a gunoaielor împrăștiate pe paviment cu ajutorul unei măтури sau perie cu lavetă umedă. Acest procedeu este eficient și permite îndepărtarea a 90% din praf.

Pregătirea materialului: - perie cu mâner (coadă) sau mătură

- lavete din bumbac (bucăți de cârpe)
- fâraș
- recipiente pentru deșeuri (gunoi): saci din plastic, găleți cu capac etc.
- detergent, dezinfectant.

Tehnica: - pavimentul trebuie să fie uscat și debarasat de gunoaiile grosiere;

- laveta trebuie să îmbrace bine talpa periei și să stea tot timpul operațiunii pe paviment, împingând deșeurile înaintea periei. Mătura udată și scursă efectuează aceleași mișcări.
- În cursul operațiunii nu ridicați peria sau mătura, nu efectuați pași înapoi, pentru a evita împrăștierea murdăriei pe paviment.

Măturatul umed al unei încăperi (salon, sală de tratament, ș.a):

- se începe măturatul de-a lungul marginilor, la colțuri și sub mobilier
- se mătură apoi restul suprafeței
- măturatul se termină la ușa de la intrare
- mătura sau peria se așează pe căruciorul de curățenie
- în interiorul încăperii se strânge gunoiul în fâraș, iar laveta se împătorește cu partea murdară în interior
- se aruncă gunoiul în sacul sau găleata colectoare
- laveta reciclabilă se pune într-un recipient special destinat
- obligatoriu se schimbă laveta pentru fiecare încăpere.

B. Spălarea pavimentului are ca obiectiv îndepărtarea la maximum a murdăriei vizibile și scăderea numărului de microorganisme de pe paviment prin acțiune mecanică și chimică. Se aplică în continuarea măturatului umed.

Pregătirea materialului: - se umple găleata de clătire cu apă limpede (de ex. culoare roșie)

- se umple găleata de spălare (ex. culoare albastră) efectuând un dozaj riguros al detergentului sau al detergentului-dezinfectant
- se așează gălețile pe un cărucior
- se fixează mopul pe mâner și se imersează franjurile acestuia în soluția de spălare sau

- se utilizează un teu cu lavetă imersată în soluția de spălat, stoarsă și apoi fixată pe talpa teu-lui.

Tehnica: - se storc franjurile mopului sau laveta

- se spală pavimentul în benzi regulate, manipulatorul stând mereu în partea uscată a pavimentului
- când este necesar se clătește mopul sau laveta, se stoarce și se imersează în soluția de spălare
- soluțiile de spălare și de clătire se schimbă când apa/soluția devine murdară, pentru holuri și coridoare
- soluțiile se schimbă la fiecare salon.

Curățenia periodică – o dată pe lună se efectuează curățenia generală în secție, utilizând produse de întreținere a curățeniei și produse dezinfectante adecvate fiecărui substrat care trebuie tratat.

IV.3.2 Întreținerea curățeniei și dezinfecției suprafețelor verticale

Suprafețele verticale (pereți lavabili, geamuri) din mediul medical pot fi murdărite prin proiecția lichidelor biologice sau contaminate prin atingere cu mâna murdară. Curățarea acestora permite reducerea gradului de contaminare.

IV.3.2.1 Întreținerea curățeniei pereților se referă la spălarea cu detergent, dezinfectant numai a zonelor de contact cu mâinile. Periodic, se va interveni pentru curățarea integrală a suprafețelor pereților.

Pregătirea materialelor și a produselor:

- cărucior pentru curățenie
- scară
- lavete
- perie de mână
- detergent, dezinfectant.

Tehnica:

- aerisirea încăperii, protejarea pavimentelor
- ștergerea de praf a pereților care se vor spăla
- se spală pe zone efectuând mișcări de jos în sus
- se clătește suprafața spălată cu apă efectuând mișcări de sus în jos
- se usucă.

IV.3.2.2 Întreținerea curățeniei ferestrelor

Pregătirea materialelor și a produselor:

- scară
- 2 găleți, lavete, perie de mână
- detergenți neutri
- produse pentru spălatul geamurilor.

Tehnica:

- Se protejează pavimentul. Se deschide fereastra.
- Se șterge de praf, se spală, se clătește începând cu interiorul ramei ferestrei și apoi exteriorul.
- Se spală sticla, se usucă, se verifică rezultatul prin transparență.

IV.3.3 Întreținerea curățeniei și dezinfecției pe coridoare, holuri, scări, în vestiare

Holurile de la intrare, coridoarele, scările sunt zone în care circulația este intensă, motiv pentru care curățarea pavimentului se poate face de mai multe ori pe zi.

Menținerea în stare de curățenie a acestor zone contribuie la imaginea pe care și-o fac pacienții și vizitatorii privitor la unitatea sanitară aleasă pentru a fi îngrijiți.

Vestiarele reprezintă locul în care se încrucișează vestimentația de stradă cu vestimentația de spital pentru personalul medico-sanitar, fiind necesar a fi curat.

IV.3.3.1 Întreținerea curățeniei și dezinfecției holurilor, coridoarelor, scărilor

a) Întreținerea zilnică

Pregătirea materialelor și produselor:

- cărucior de întreținere
- mătură, perii, lavete
- apă, detergent, dezinfectant.

Tehnica :

- se șterg de praf pavimentul, mobilierul, ușile (balamalele)și balustradele cu o lavetă înmuiată în soluție de detergent-dezinfectant.
- Se practică măturatul umed
- Se practică spălarea pavimentului cu soluția de detergent – dezinfectant.

b) Întreținerea periodică

- Săptămânal se spală ușile, pereții
- Trimestrial se spală pereții și gurile de aerisire și se șterg de praf plafonul și corpurile de iluminat.

IV.3.3.2 Întreținerea curățeniei și dezinfecției vestiarelor

a) Întreținerea zilnică

Pregătirea materialului și a produselor:

- cărucior pentru curățenie
- material pentru spălarea pavimentului.

Tehnica:

- aerisire în timpul operațiunii de curățenie
- curățarea și dezinfecția chiuvetei, săpunierei, WC-uri
- aprovizionarea cu hârtie prosop, hârtie igienică
- se curăță și se dezinfectează ușile, inclusiv balamalele și ușile fișetului (dulapului)
- se practică măturatul umed al pavimentului, se evacuează gunoiul, se pun saci colectori în recipientul pentru colectarea gunoiului.
- Pavimentul de spală după tehnica de la pct.IV.3.1

b) Întreținerea periodică

Curățenia în interiorul fișetului (dulapului) intră în sarcina celui care îl folosește și se efectuează regulat de către acesta. Materialele și produsele utilizate sunt aceleași de la pct.a.

Tehnica:

- Întreținerea săptămânală – se spală ușile, se detartrează WC-urile.
- Întreținere lunară – se deplasează fișetele, se mătură umed și se spală pavimentul.
- Întreținere de fond – o dată pe an se curăță pereții și corpurile de iluminat.

IV.3.4 Întreținerea curățeniei și dezinfecția grupurilor sanitare

Obiectele sanitare: chiuvete, căzi de baie, duș, bideu, WC-uri, pișoare sunt locuri unde există umezeală. Întreținerea, curățenia și dezinfecția acestora stau la baza prevenirii infecțiilor cu germeni cum ar fi Pseudomonas, Proteus, Serratia, Trichomonas etc.

Această zonă necesită întreținere zilnică.

a) chiuvete, căzi de baie, duș, bideu:

- Dacă obiectele sanitare nu sunt murdărite (îmbâcsite), cu ajutorul unei lavete înmuiate în soluție de detergent dezinfectant, se curăță astfel:
 - se curăță faianța de pe pereți
 - se distribuie hârtie-prosop
 - se curăță obiectele sanitare pe rând începând cu partea de dedesubt a obiectului sanitar, marginea, bateria, săpuniera, interiorul cuvelor, gurile de scurgere.
 - Se clătește
 - Se aplică soluția de dezinfectant.
- Dacă obiectele sanitare sunt murdărite (îmbâcsite) se curăță mai întâi cu o soluție de detergent – dezinfectant și/sau un produs abraziv
 - se clătește
 - se aplică soluția de dezinfectant.
- Pentru obiectele sanitare din zonele cu risc mare de infecție sau din saloanele pacienților aflați în sistem de izolare funcțională se recomandă și dezinfecția zilnică a acestora, inclusiv a sifonului de scurgere de sub chiuvetă și a sifonului de pardoseală:
 - se varsă 250 ml (un pahar) de soluție de hidroxid de sodiu (apă de Javel) de 5,25% Cl în sifonul de scurgere de sub chiuvetă și sifonul de pardoseală
 - se lasă un timp de contact de 10 minute
 - se clătește abundant.

b) WC-uri, pișoare:

- se golește recipientul în care stă peria de spălat WC-ul
- se trage apa și se clătește peria de spălat WC-ul.

Cu o lavetă destinată pentru spălătul suprafețelor exterioare înmuiată într-o soluție de detergent dezinfectant se curăță și dezinfectează:

- exteriorul rezervorului de apă
 - exteriorul vasului WC
 - colacul și capacul de WC
 - curățați interiorul vasului WC cu peria special destinată și soluția de detergent-dezinfectant
 - se usucă
 - se dezinfectează sifonul de pardoseală vărsând 500 ml de soluție apă de Javel de 5,25% Cl.
 - Se umple $\frac{3}{4}$ recipientul în care stă peria cu soluție de dezinfectant.
- Dacă interiorul vasului WC este murdar (îmbâcsit, cu piatră), înainte de curățarea propriu-zisă se efectuează curățarea cu un produs abraziv.

În funcție de duritatea apei distribuite, piatra se poate depune pe bacterii și interiorul articolelor sanitare. Acest depozit constituie un mediu favorabil de dezvoltare a microorganismelor.

Detartrarea este operațiunea care se efectuează cu un produs acid specific. Ritmul este în funcție de duritatea apei.

Se deșurubează robinetii, se imersează în soluția de detartrare până la dizolvarea pietrei, apoi se clătește și se montează la loc.

Cu ajutorul unei lavete înmuiate în produs se detartrează suprafața (marginile) articolelor sanitare. Dacă este necesar se freacă, apoi se clătește. Se trece la operațiunea de întreținere zilnică a curățeniei.

ATENȚIE !!! NU SE AMESTECĂ DETARTRANTUL CU HIDROXIDUL DE SODIU !!!

IV.3.5. Întreținerea curățeniei și dezinfecția saloanelor

Bolnavii plasați într-un mediu curat și dezinfecat zilnic pot să primească servicii de sănătate în condiții de asepsie corectă. Atunci când aceștia sunt internați în spital, saloanele la care sunt repartizați trebuie să la ofere garanția unui mediu curat din punct de vedere vizual și bacteriologic.

IV.3.5.1 Întreținerea zilnică

- **Situații de care trebuie ținut seama:**

- în realizarea curățeniei trebuie luate în considerare: îngrijirile curente, intervențiile medicale, contaminarea salonului. Se recomandă ca operațiunile de curățenie să se înceapă cu saloanele mai puțin contaminate.
- În fiecare salon se începe cu curățarea obiectelor mai puțin murdare și se termină cu obiectele murdare (coș deșeuri și vas de toaletă).
- În nicio secție NU se admite existența ghivecelor cu flori. Vase cu flori tăiate NU se admit în secțiile cu risc mare (nou-născuți, reanimare, hematologie, dializă etc.)
- Întreținerea și curățenia în saloanele cu bolnavi aflați în sistem de izolare funcțională se face având în vedere manopere prin care să se limiteze contaminarea exteriorului.

Pregătirea materialului și a produselor:

- cărucior pentru curățenie
- material pentru spălarea pavimentului
- soluție detergent-dezinfecțant
- o lavetă pentru fiecare salon necesară la măturatul umed.

Tehnică:

- se bate la ușa salonului, se deschide ușa, se salută bolnavul și se învelește, se deschide geamul pentru a se aerisi;
- căruciorul pentru curățenie se lasă pe coridor;
- se face ordine în salon, se aranjează halatele, ziarele, revistele;
- se șterge de praf mobilierul cu o lavetă îmbibată în soluție de detergent – dezinfecțant: corpul de iluminat, tăbliile patului, blatul mesei pe care se servește mâncarea, noptiera, masa de scris și scaunele.

- Laveta se clătește după ștergerea fiecărui element de mobilier;
- Se șterg de praf toate celelalte suprafețe orizontale, cu excepția suprafețelor destinate pregătirii tratamentelor injectabile sau recoltelor de produse biologice (curățarea și dezinfectia acestora sunt în sarcina asistentei medicale). Dacă este cazul, în locurile murdărite, se șterg pereții, geamurile, ușile.
- Cu o lavetă îmbibată cu detergent dezinfectant se șterg întrerupătoarele și feroneria ușilor.
- Se curăță grupul sanitar: oglinda, chiuveta, suportul pentru prosop, suportul pentru hârtia igienică și vasul de toaletă cu toate accesoriile. Se dezinfectează sifonul de pardoseală și cel de la chiuvetă.
- Se mătură umed pavimentul și se strâng deșeurile din interiorul salonului; se golește coșul de gunoi și se curăță; se pune în coș un nou sac de plastic. Deșeurile provenite din salon se strâng în spațiul special destinat colectării temporare de la nivelul secției.
- Se spală și dezinfectează pavimentul
- Se verifică aspectul estetic al salonului, se închide fereastra, se salută pacientul.

IV.3.5.2 Întreținerea curățeniei și dezinfectia saloanelor după externarea bolnavilor

- **Situații de care trebuie ținut seama:**

- în timpul efectuării curățeniei mobilierul rămâne în salon
- dezinfectia terminală (ciclică) se efectuează în cazul evoluției focarelor de IN după ce s-a declarat focarul închis și s-au externat toți bolnavii, în cazul spitalizării în secție a unor bolnavi cu boli infecțioase, în cazul spitalizării bolnavilor pentru care s-a aplicat procedura de izolare funcțională (izolare pentru infecții cutanate, digestive, transmise prin sânge, respiratorii).

Pregătirea materialelor și a produselor:

- cărucior pentru curățenie
- materiale pentru spălarea pavimentului
- soluție de detergent, dezinfectant
- o lavetă pentru fiecare salon necesară la măturatul umed
- lavete, perii, etc.

Tehnica:

- se strânge lenjeria murdară și se pune în sac impermeabilizat
- se strâng și se evacuează deșeurile din coșul de gunoi, coșul din WC. Acestea se curăță și se dezinfectează.
- Se deprăfuiește plafonul
- Se curăță și dezinfectează toate obiectele din salon: patul, salteaua, mesele, noptierele.
- **Nu uitați curățarea și dezinfectia roților de la mobilierul rulant!**
- Se șterg umed: pereții, gurile de aerisire, geamurile, ușile cu soluție de detergent-dezinfectant;

- Se curăță și se dezinfectează obiectele sanitare din grupul sanitar atașat salonului. Dacă este necesar se detartrează obiectele sanitare. Se dezinfectează sifonul de pardoseală și cel de la chiuvetă.
- Se mătură umed, se spală pavimentul și se dezinfectează;
- Se reasează mobilierul din salon;
- Persoana care a efectuat curățenia și dezinfecția în salon se spală pe mâini și apoi pune lenjerie curată pe pat.
- În cadrul întreținerii și curățeniei saloanelor se recomandă ca lunar se spele pereții placați cu faianță sau vopsiți, jaluzelele de al ferestre.

IV.3.5.3 Dezinfecția terminală

O dată pe lună, pe baza unui calendar în care se planifică dezinfecția terminală (ciclică) a saloanelor, se efectuează operațiunea de dezinfecție prin pulverizare (stropire) sau vaporizare. Se pot utiliza dezinfectante speciale destinate dezinfecției terminale (recomandate de producător).

Pentru reușita acțiunii, mobilierul din saloane trebuie curățat și așezat în așa fel încât să permită pătrunderea vaporilor de dezinfectant pe toate suprafețele. Saltelele și paturile se așează în așa fel încât să permită contactul cu dezinfectantul. Se lasă deschise sertarele, ușile de la noptiere și dulapuri. După un contact de 6-12 ore se aerisește.

IV.3.6 Întreținerea curățeniei și dezinfecția blocului operator

Întreținerea, curățenia și dezinfecția în sălile de operație și anexele blocului operator are drept scop realizarea unui mediu foarte curat unde să se desfășoare în siguranță, actul operator.

IV.3.6.1 Întreținerea curățeniei și dezinfecția blocului operator înaintea începerii programului

Înainte de începerea programului operator, în sălile de operație curățate, dezinfectate și pregătite pentru activitățile specifice se va efectua o nouă operațiune de ștergere și dezinfecție.

Materiale și produse: soluție de detergent, dezinfectant, lavete, lavete de unică folosință, perii.

Tehnica: Dimineața, cu 30 de minute înainte de începerea programului și intrarea personalului în tură se efectuează ștergerea umedă a prafului cu lavete înmuiate în soluție de dezinfectant a:

- lămpii scialitice: față interioară, exterioară, articulația;
- suprafețele orizontale: masă de operație, mesele de instrumentar, alte mese, scaunele;
- Se pun saci de plastic în recipientele pentru deșeurile rezultate în cadrul actului operator.
- Se spală umed pavimentul (ca la spălarea umedă) și se dezinfectează.

În paralel, personalul care se ocupă cu anestezia procedează la ștergerea umedă și dezinfecția: mesei de anestezie, aparatului pentru respirație asistată, defibrilatorului, aparaturii video, monitoarelor etc.

Se asigură componente sterile la aparatura de anestezie, terapie intensivă: tubulatură, sonde endotraheale, măști de oxigen ș.a.

IV.3.6.2 Întreținerea curățeniei și dezinfecția blocului operator între intervenții

Materiale și produse:

- cărucior pentru curățenie
- soluție de detergent, dezinfectant
- lavete, lavete de unică folosință, cuve
- recipiente și saci din plastic pentru colectarea și evacuarea deșeurilor
- perii cu mâner, perii de mână.

Tehnica:

- se colectează și se evacuează deșeurile
- se curăță recipientele și se înlocuiesc sacii de plastic
- se evacuează lenjeria murdară, borcanele de aspirație și instrumentele folosite
- se curăță și dezinfectează toate suprafețele orizontale: articulația lămpii scialitice, masa de operație cu accesoriile ei, alte aparate utilizate.
- Se efectuează spălarea și dezinfecția pavimentului.

În paralel, personalul care se ocupă cu anestezia procedează la ștergerea umedă și dezinfecția: mesei de anestezie, aparatului pentru respirație asistată, defibrilatorului, aparaturii video, monitoarelor etc.

Se asigură componente sterile la aparatura de anestezie, terapie intensivă: tubulatură, sonde endotraheale, măști de oxigen ș.a.

IV.3.6.3 Întreținerea curățeniei și dezinfecția blocului operator la sfârșitul programului

Materiale și produse:

- cărucior pentru curățenie
- soluție de detergent, dezinfectant
- lavete, lavete de unică folosință, cuve
- fâraș, recipiente și saci din plastic pentru colectarea și evacuarea deșeurilor
- perii cu mâner, perii de mână.
- Scară.

Tehnica:

- **Sala de operație.** Tehnica este asemănătoare cu IV.3.6.2.
 - se evacuează instrumentarul folosit, se colectează și evacuează deșeurile, lenjeria murdară în saci impermeabili; se înlocuiesc recipientele pentru colectarea deșeurilor.
 - Se curăță și se dezinfectează tot materialul din sală și se așează pe măsură ce sunt procesate în mijlocul sălii: mesele pentru instrumentar, stativul pentru perfuzie, articulația lămpii scialitice, masa de operație cu

accesoriile ei, scărița, alt mobilier, aparate utilizate, reflectoarele de la lămpile de ultraviolete.

- Se evacuează borcanele de aspirație
 - Se curăță și se dezinfectează tubulatura de aspirație prin imersare și barbotoarele într-o soluție de dezinfectant; se dezinfectează, se clătesc abundent cu apă sterilă, se usucă; până la utilizare se mențin în cutii metalice sterile.
 - Cu lavete îmbibate în soluție de detergent-dezinfectant se șterg reflectoarele de la lămpile de UV și gurile de aerisire.
 - Cu lavete îmbibate în soluție de detergent-dezinfectant se șterg și se curăță suprafețele verticale, balamalele ușilor.
 - Pavimentul se mătură umed începând de la marginile sălii.
 - Se spală plintele și pavimentul de sub mobilier cu detergent – dezinfectant
 - Se spală roțile mobilierului. Se reasează mobilierul.
 - În paralel, personalul care se ocupă cu anestezia procedează la ștergerea umedă și dezinfecția: mesei de anestezie, aparatului pentru respirație asistată, defibrilatorului, aparaturii video, monitoarelor etc.
 - Aparatura de anestezie, terapie intensivă, se decontaminează prin demontare și curățare minuțioasă și dezinfecție, potrivit recomandărilor producătorului.
 - Orice piesă care suportă sterilizarea va fi sterilizată utilizând metoda recomandată de producător.
 - Tubulatura, sondele endotraheale, măștile de oxigen vor fi sterilizate utilizând metoda de sterilizare recomandată de producător.
- **Filtru, sala pentru spălare chirurgicală, echipare sterilă**
 - se colectează și evacuează deșeurile și lenjeria murdară.
 - La spălătorul medicilor chirurghi, dacă periile sunt reciclabile se colectează și se trimit la locul unde se efectuează procesarea lor în vederea sterilizării.
 - Se curăță și se dezinfectează chiuvetele și accesoriile acestora, mai ales bateriile.
 - Se pune săpun antiseptic
 - Se efectuează detartrarea și curățarea cu dezinfectant a sifonului de la chiuvete și a circuitelor.
 - Se spală și dezinfectează sub mobilier, balamalele ușilor, recipientele pentru colectarea deșeurilor
 - Se mătură umed, se spală și se dezinfectează pavimentul.
- **Încăperile de pregătire preoperatorie a bolnavilor**
 - se colectează și se evacuează deșeurile și lenjeria murdară
 - se curăță, se dezinfectează masa de anestezie, mobilierul, partea exterioară a dulapurilor pentru medicamente, instrumente, balamalele ușilor.
 - Se mătură umed, se spală și se dezinfectează pavimentul.
 - Personalul care se ocupă cu anestezia are în responsabilitate întreținerea curată a materialului și aparaturii specifice, asigurând echipament steril.

- **Spațiile de circulație în blocul operator (coridoare)**
 - ștergere umedă ori de câte ori este nevoie și obligatoriu în fiecare zi după curățenia și dezinfectia în încăperile blocului operator prin spălarea pavimentului cu soluție de detergent urmată de dezinfectia acestuia.

IV.3.6.4 Întreținerea periodică a curățeniei și dezinfectia sălilor de operație, în fiecare săptămână sau după o intervenție septică

Materiale și produse: aceleași ca la pct. IV.3.6.3

Tehnica:

- săptămânal, în ziua de repaus a sălilor de operație, se efectuează curățenia și dezinfectia ciclică
- se colectează și se evacuează deșeurile și lenjeria murdară
- gurile de ventilație se șterg umed de praf, se spală și dezinfectează
- aparatele cu raze ultraviolete: aparatul se scoate din priză, se șterg tuburile cu o lavetă îmbibată într-un produs pentru spălat sticla
- se curăță și se dezinfectează reflectoarele.
- Tavanul se șterge de praf cu o lavetă umedă
- Pereții se spală cu peria cu mâner telescopat cu lavete îmbibate în soluție de detergent – dezinfectant
- Se curăță și dezinfectează ușile și geamurile
- Dulapurile pentru medicamente, instrumente, se curăță și dezinfectează în interiorul acestora, de către asistentele medicale responsabilizate
- Lampa scialitică se curăță, se dezinfectează reflectorul, sticla și brațul articulat.
- Masa de operație și accesoriile ei: se demontează, se spală cu detergent, se clătește și se dezinfectează, inclusiv accesoriile acesteia și husele pernițelor.
- Mesele pentru instrumentar, stativele, scărița, alte materiale, se curăță și dezinfectează
- Recipientele pentru colectarea deșeurilor se curăță și dezinfectează.
- Instalația de aspirație: se evacuează borcanele de aspirație, se curăță și se dezinfectează tubulatura de aspirație, prin imersare și barbotare într-o soluție de detergent, se dezinfectează se clătesc abundent cu apă sterilă, se usucă; până la utilizare se mențin în cutii metalice sterile (dezinfectie de nivel înalt); se montează borcanele de aspirație curate, dezinfectate și sterilizate.
- Materialul de anestezie: este sub responsabilitatea personalului de la anestezie.
- Aparatul de respirație se curăță și se dezinfectează circuitele
- Aparatura de anestezie, terapie intensivă, s.a. se decontaminează prin demontare și curățare minuțioasă și dezinfectie, potrivit recomandărilor producătorului.
- Orice piesă care necesită sterilizare, va fi sterilizată utilizând metoda recomandată de producător.
- Operațiunile de curățenie trebuie efectuate înainte de aplicarea dezinfectiei terminale.

- Pentru reușita operațiunii, mobilierul va fi mutat astfel încât să permită pătrunderea dezinfectantului pe toate suprafețele: se deschid sertarele și ușile dulapurilor.

ATENȚIE !

Verificarea filtrelor de aer din instalațiile pentru tratarea aerului, în mod special din blocul operator

IV.3.6. prepararea apei sterile

Apa sterilă pentru blocurile operatorii și clinica ATI se prepară cu filtre pentru obținerea apei sterile, filtre ce sunt sterilizate zilnic la stația centrală de sterilizare

IV.3.8 Întreținerea curățeniei și dezinfecția sălilor de tratament

IV.3.8.1 Întreținerea zilnică și periodică

- în realizarea curățeniei și dezinfecției trebuie luate în considerare: îngrijirile curente, intervențiile medicale, contaminarea sălii
- În fiecare sală de tratament se începe cu curățarea obiectelor mai puțin murdare și se termină cu obiectele murdare (recipiente deșeuri).
- NU se admite existența ghivecelor cu flori și a vaselor cu flori tăiate.

Materiale și produse:

- cărucior pentru curățenie
- material pentru spălarea pavimentului
- soluție de detergent
- soluție de dezinfectant
- lavete, mopuri, perii, teuri
- produse pentru detartrare

Tehnica:

- se deschide geamul pentru a se aerisi
- căruciorul pentru curățenie se lasă afară pe coridor
- se colectează și se evacuează lenjeria murdară.
- Se curăță și se dezinfectează tot materialul din sală: mesele dedicate pregătirii tratamentului injectabil, depozitării temporare a recipientelor cu produse biologice recoltate de la bolnavi, depozitării temporare a instrumentarului nesteril, masa (biroul) de scris, alt mobilier sau aparate utilizate, reflectoarele de la lămpile UV, stativul pentru perfuzie, dulapurile pentru medicamente, instrumentar, suprafețe verticale.
- Se curăță și se dezinfectează partea exterioară a dulapurilor pentru medicamente, instrumentar.
- În sălile de tratament cu profil chirurgical, dermatologie sau ginecologie se curăță, se dezinfectează masa ginecologică și accesoriile ei, scărița, reflectorul.
- Acolo unde există, se curăță instalația de aspirație la fel ca la blocul operator. Se asigură tubulatură și măști de oxigen sterile.
- **Curățarea, dezinfecția și pregătirea mesei pentru pansament intră în responsabilitatea asistentei.**

- Se șterge de praf cu o lavetă îmbibată în soluție de detergent-dezinfectant corpul de iluminat, scaunele.
- Laveta se clătește după ștergerea fiecărui element de mobilier.
- Se șterg de praf celelalte suprafețe orizontale (pervazul ferestrelor, partea superioară a dulapurilor)
- Dacă este cazul, în locurile murdărite, se șterg pereții, geamurile, ușile.
- Cu o lavetă îmbibată în detergent-dezinfectant se șterg întrerupătoarele electrice și balamalele ușilor.
- Se curăță și dezinfectează chiuveta pentru igiena mâinilor, oglinda, suportul pentru prosop de hârtie, săpuniera și etajera. Se dezinfectează sifonul de la chiuvetă. Dacă este cazul se detartrează chiuveta și bateria. Se pune săpun, un produs antiseptic, prosop de unică utilizare.
- Se curăță și dezinfectează chiuveta pentru decontaminarea, curățarea instrumentarului și accesoriile acesteia.
- Se mătură umed pavimentul și se strâng deșeurile în interiorul sălii, se golește coșul de gunoi și se curăță, se pune în coș un sac nou din plastic. Deșeurile provenite din sala de tratament se evacuează în spațiul special destinat colectării temporare din secție. Recipientii pentru deșeurile periculoase se înlocuiesc.
- Se spală și dezinfectează pavimentul
- Se verifică aspectul estetic al sălii și se închide fereastra.

ATENȚIE !

Se curăță și dezinfectează obligatoriu de 2 ori pe zi și ori de câte ori este nevoie, masa dedicată pregătirii tratamentului injectabil și masa dedicată depozitării temporare a recipientelor cu produse biologice recoltate de la bolnavi.

TOATE CADRELE MEDICALE (șef secție, director de îngrijiri, medici, asistente, medic epidemiolog) au responsabilitatea supravegherii efectuării corecte a manoperelor de curățenie – dezinfecție în toate spațiile și sectoarele spitalului !

V. DEZINFECTIA

Dezinsecția în unitățile sanitare se poate realiza prin metode fizice: căldură uscată (flambare, incinerare), căldură umedă (fierbere, pasteurizare), raze ultraviolete și prin mijloace chimice.

Dezinsecția prin mijloace chimice se realizează utilizând dezinsecțanți chimici care au în compoziție substanțe chimice din următoarele clase: fenolul, derivații fenolici, halogenii (compuși sau soluții care eliberează clor, brom sau iod), compușii cuaternari de amoniu, clorhexidina, hexaclorophane, triclosanul, alcoolii (etilic și izopropilic), aldehidele (formaldehida, glutaraldehida, succindialdehida), peroxidul de hidrogen și compușii înrudiți, chloroxilenol.

V.1 Clasificarea dezinsecției

Este realizată în funcție de tipul de microorganisme patogene distruse și timpul de contact necesar substanțelor dezinsecțante să distrugă aceste microorganisme (adaptată după CDC). Astfel, se realizează clasificarea dezinsecției pe 4 nivele:

V.1.1 Sterilizare chimică

V.1.2 Dezinsecție de nivel înalt

V.1.3 Dezinsecție de nivel intermediar

V.1.4 Dezinsecție de nivel scăzut.

V.1.1 Sterilizarea chimică

Prin acest tip de dezinsecție se realizează distrugerea tuturor microorganismelor și a unui număr mare de spori bacterieni.

Sterilizarea chimică se realizează după un timp de contact al substanței chimice cu substratul tratat de câteva ore. Este foarte important să fie respectată recomandarea producătorului cu privire la timpul de contact.

Substanțele chimice care realizează sterilizarea chimică sunt:

- glutaraldehida (2%)
- peroxid de hidrogen stabilizat (6%)
- acidul peracetic (diferite concentrații).

V.1.2 Dezinsecție de nivel înalt

Prin dezinsecția de nivel înalt sunt distruse toate microorganismele cu excepția unui număr mare de spori bacterieni.

Dezinsecția de nivel înalt se realizează după un timp de contact de cel puțin 20 minute (< 30 minute) al substanței chimice cu substratul tratat. Eficiența maximă se obține respectând recomandările producătorului.

Substanțele chimice care realizează dezinsecția de nivel înalt sunt:

- glutaraldehida (2%)
- peroxid de hidrogen stabilizat (6%)
- acidul peracetic (diferite concentrații).
- hipocloritul de sodiu (5,25%)
- pasteurizare umedă (70°C, 30 minute)

V.1.3 Dezinsecție de nivel intermediar (mediu)

Ghid de prevenire a infecțiilor asociate asistentei medicale în Spitalul Clinic de Urgență
"Prof. Dr. N. Oblu" Iași, Ediția 1

Înseamnă distrugerea Mycobacterium tuberculosis, a bacteriilor în formă vegetativă, celor mai multe tipuri de virusuri și fungi, dar nu distruge sporii bacterieni.

Dezinfecția de nivel intermediar se realizează după un timp de contact de 10 minute al substanței chimice cu substratul de tratat.

Substanțele chimice care realizează dezinfecția de nivel mediu sunt:

- fenoli
- iodofori
- alcooli
- compuși pe bază de clor.

V.1.4 Dezinfecție de nivel scăzut

Poate distruge cele mai multe bacterii în formă vegetativă, unele virusuri, unii fungi, dar nu distruge microorganisme rezistente, cum sunt Mycobacterium tuberculosis sau sporii bacterieni.

Dezinfecția de nivel scăzut se realizează după un timp de contact sub 10 minute al substanței chimice cu substratul tratat.

Substanțele chimice care realizează dezinfecția de nivel scăzut sunt:

- dezinfectanți utilizați pentru curățenie și dezinfecție care conțin fenoli, iodofori, substanțe cuaternare de amoniu și agenți de spumare
- alcooli (70°, 90°)
- hipocloritul de sodiu (5,25%).

V.2 Clasificarea suprafețelor, a instrumentarului și echipamentelor în funcție de tipul de dezinfecție pe care îl necesită a fi aplicat

- **CRITICE** = cele care vin în contact cu sau penetrează țesuturile corpului uman, inclusiv sistemul vascular, în mod normal sterile.

Condiția necesară la momentul utilizării = CURAT și STERIL

În această categorie intră:

- instrumentarul chirurgical, inclusiv cel stomatologic, materialele utilizate pentru suturi, trusele pentru asistența la naștere;
- echipamentul personalului din sălile de operații, câmpurile operatorii, meșele și tampoanele, tuburile de dren, implanturile, acele și seringile;
- cateterele cardiace și urinare, dispozitivele pentru hemodializă, toate dispozitivele intravasculare, endoscoape invazive flexibile și rigide, echipamentul pentru biopsie asociat endoscoapelor, acele pentru acupunctură, acele utilizate în neurologie.

- **SEMICRITICE** = cele care vin în contact cu mucoasele intacte, cu excepția mucoasei periodontale sau cu pielea având soluții de continuitate.

Condiția necesară la momentul utilizării = CURAT și DEZINFECTAT NIVEL ÎNALT

În această categorie intră:

- suprafața interioară a incubatoarelor pentru copii și dispozitivele atașate acestora (mască oxigen, umidificator);
- endoscoapele flexibile și rigide neinvazive, folosite exclusiv ca dispozitive pentru imagistică, laringoscoape, tuburi endotraheale;

Ghid de prevenire a infecțiilor asociate asistentei medicale în Spitalul Clinic de Urgență 16

“Prof. Dr. N. Oblu” Iași, Editia 1

- echipamentul de anestezie și respirație asistată, diafragmele;
- termometrele din sticlă, termometrele electronice, ventuzele, vârfurile de la seringile auriculare, specul nazal, specul vaginal, abaiselang-urile, instrumentele utilizate pentru montarea dispozitivelor anticoncepționale, accesoriile pompițelor de lapte.

Condiția necesară la momentul utilizării = CURAT și DEZINFECTAT NIVEL INTERMEDIAR (MEDIU)

- suprafețele inerte din secții și laboratoare stropite cu sânge, fecale sau cu alte secreții și/sau excreții potențial patogene;
- căzile de hidroterapie utilizate pentru pacienții a căror piele prezintă soluții de continuitate.

- **NONCRITICE** = care nu vin frecvent în contact cu pacientul sau care vin în contact numai cu pielea intactă a acestuia.

Condiția necesară la momentul utilizării = CURAT și DEZINFECTAT NIVEL SCĂZUT

În această categorie intră:

- stetoscopes, ploști, urinare, manșeta de la tensiometru, specul auricular, suprafețele hemodializatoarelor care vin în contact cu dializatul, cadrele pentru invalizi, suprafețele dispozitivelor medicale care sunt atinse și de personalul medical în timpul procedurii;
- suprafețele inerte cum ar fi pavimentele, pereții, mobilierul de spital, obiectele sanitare ș.a.

V.3 Factorii care influențează dezinfecția

Ca dezinfectante sunt recomandate o gamă largă de produse a căror substanțe active aparțin unui număr redus de clase chimice.

Lista dezinfectantelor utilizate într-o unitate sanitară nu trebuie să fie exhaustivă.

Pentru realizarea unei dezinfecții eficiente trebuie să se ia în considerare o serie de factori care influențează dezinfecția:

- Spectrul activității și puterea germicidă (tipul de microorganism, rezistența microorganismelor). Rezistența microorganismelor la dezinfectanții chimici variază după cum urmează:

Sensibile: bacterii Gram – pozitive (Staphylococcus spp.), virusuri lipofile (HIV)

Moderat rezistente: Bacterii Gram-negative (Pseudomonas spp.)

Virusurile hidrofile: polio, HVB

Rezistente: M. tuberculosis, M. avium-intracelulare

Foarte rezistente: sporii de Bacillus spp. Și Clostridium spp.

Înalt rezistente: „virusurile lente” ex. boala Creutzfeldt-Jacob

- Numărul microorganismelor pe suportul tratat
- Cantitatea de material organic de pe echipament, suportul de tratat
- Concentrația substanței dezinfectante
- Timpul de contact și temperatura: toate dezinfectantele chimice au nevoie de un timp pentru a acționa, iar acesta variază considerabil în funcție de particularitățile microorganismului și condițiile implicate. De exemplu, dezinfectanții pe bază de compuși cuaternari de amoniu sunt incompatibili cu detergenții anionici.

- Dacă activitatea antimicrobiană este bactericidă sau bacteriostatică. Dezinfectantele pe bază de compuși cuaternari de amoniu sunt numai bacteriostatice la concentrații mici, în timp ce la concentrații înalte devin bactericide.
- Efectul pH-ului
- Stabilitatea produsului ca atare sau a soluțiilor de lucru: ex. în timp ce soluția concentrată de hipoclorit de sodiu este instabilă, dicloroizocianuratul de sodiu sub forma de tablete sau granule este foarte stabil dacă este depozitat în loc uscat.
- Corozivitatea: ex. hipocloriții corodează anumite metale.
- Toxicitatea: ex. formaldehida și glutaraldehida sunt dăunătoare pentru sănătate.
- Costul produsului.

V.4 Reguli fundamentale în utilizarea produselor folosite în activitatea de curățenie și dezinfecție

Folosirea doar a produselor avizate/autorizate de Ministerul Sănătății – Comisia Națională a Produselor Biocide, pentru utilizare în sectorul sanitar.

Respectarea tuturor recomandărilor producătorului.

Respectarea regulilor de protecția muncii (purtarea mănușilor, ochelarilor de protecție, echipamentelor impermeabile etc.).

Etichetarea și închiderea ermetică a recipientelor cu soluție preparată. Eticheta trebuie să conțină: numele produsului, familia căreia îi aparține, termenul de valabilitate, diluția de lucru, data la care s-a făcut diluția, perioada de utilizare a produsului diluat menținut în condiții adecvate.

NU este permis amestecul produselor! Există riscul unor reacții chimice periculoase pentru cel care manipulează, precum și riscul de inactivare și incompatibilitate.

NU este permisă utilizarea ambalajelor alimentare pentru produsele de întreținere a curățeniei!

Distribuirea produselor la locul de utilizare (pe secții/compartimente) NUMAI ÎN AMBALAJUL ORIGINAL!

Asigurarea rotației stocurilor pentru înscrierea în termenele de valabilitate.

NU este permisă aruncarea ambalajelor goale decât după ce au fost curățate sau/și neutralizate.

Asigurarea schimbării de la utilizare a dezinfectanților o dată la 6 luni.

VII. PROFILAXIA INFECȚIILOR ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE PRIN ASIGURAREA ȘI RESPECTAREA CIRCUITELOR FUNCȚIONALE

e

VII.2 Circuitul lenjeriei

VII.2.1 Circuitul lenjeriei murdare către spălătorie

- Colectarea lenjeriei murdare de la locul de producere, saloane, bloc operator, se face în saci speciali din material impermeabil care pot fi spălați și dezinfectați la nivelul spălătoriei, sau în saci din material plastic, de unică folosință de culoare albastră
- Manopera de colectare a lenjeriei murdare se efectuează zilnic sau ori de câte ori este necesar. Este interzisă sortarea lenjeriei la locul colectării sau la nivelul secției.
- Odată colectată în saci, aceștia se închid și sunt transportați cu cărucior de transport în camera de depozitare a lenjeriei murdare unde vor staționa până la intervalul orar stabilit pentru transportul lor către spălătorie (nu mai mult de 24 de ore).
- În intervalul orar 7:00 – 8:00 de pe toate nivelele sacii cu lenjerie murdară se transporta către spălătorie.

VII.2.2 Circuitul lenjeriei curate spre compartimente

- transportul lenjeriei curate se va face în intervalul orar 10:00-12:00, 13:30-15:30 cu liftul mic.
- Înainte de preluarea de preluarea lenjeriei curate, cărucioarele vor fi curățate și dezinfectate corespunzător.
- Pe secție, lenjeria curată va fi depozitată în debaraua cu această destinație, pe rafturi, în ordine, pe sortimente.

VII.2.3 Reguli:

- nu este permisă sortarea lenjeriei contaminate (care a venit în contact cu sângele sau alte fluide biologice) la locul colectării.
 - sortarea lenjeriei se face în zona “murdară” a spălătoriei.
 - personalul care efectuează sortarea lenjeriei murdare trebuie să respecte precauțiunile universale.
 - sacii din plastic utilizați la transportul lenjeriei murdare contaminate vor fi eliminați ca deșeuri periculoase.
 - sacii impermeabili reutilizabili vor fi prelucrați întocmai cu lenjeria murdară și returnați secțiilor odată cu pachetele cu lenjerie curată.
- Lenjeria curată se eliberează din spălătorie în intervalul orar 10-12, 13-15, în saci curați și se transportă cu liftul desemnat .

- recipientii pentru colectarea deșeurilor înțepătoare – tăietoare și infecțioase vor fi amplasați la nivelul camerelor de tratamente – pansamente și pe cărucioarele de tratament la patul pacientului.

VII.4 Circuitul alimentelor

- alimentația pacienților este asigurată prin contract cu firmă de catering care aduce alimentele gata preparate și le va depozita în camera special amenajată la subsolul spitalului.

- din această locație, alimentele aflate în recipiente închise vor fi transportate pe cărucioare speciale pe fiecare nivel al spitalului, în intervalele orare 8-9,12:30-13:30 și 18:00-19:00 .

- la nivelul fiecărui compartiment recipientii de transport alimente vor fi preluați pe cărucioare și transportați în oficiile alimentare, unde hrana va fi porționată și apoi servită pacienților, cu liftul desemnat

- recipientii de transport și vesela pacienților vor fi prelucrate la nivelul oficiilor alimentare de pe fiecare nivel, conform protocolului de spălare și dezinfecție a veselei.

- personalul care are în atribuții servirea mesei pacienților, va purta echipament diferit față de cel purtat la efectuarea altor manopere în cadrul compartimentului.

VIII. PROFILAXIA INFECȚIILOR ASOCIATE ASISTENȚEI MEDICALE PRIN RESPECTAREA PRINCIPIILOR DE IGIENĂ INDIVIDUALĂ

Experiența și studiile prezente au demonstrat că poate cel mai important rol în transmiterea infecțiilor asociate asistenței medicale îl are igiena mâinilor personalului medical dar și ale pacienților. La fel de importantă este și starea de sănătate a personalului ce deservește unitatea medicală.

VIII.1 SPĂLAREA MÂINILOR și a altor părți ale tegumentelor

▪ IMPORTANTĂ

- cel mai important și uneori singurul mod de prevenire a contaminării și diseminării agenților microbieni.

▪ CÂND?

- la intrarea în serviciu și la părăsirea locului de muncă;
 - la intrarea și la ieșirea din salonul de bolnavi;
 - înainte și după examinarea fiecărui bolnav; atenție la bolnavii cu mare receptivitate;
 - înainte și după aplicarea unui tratament;
 - înainte și după efectuarea de investigații și proceduri invazive;
 - după scoaterea mănușilor de protecție;
 - după scoaterea măștii folosită la locul de muncă;
 - înainte de prepararea și distribuirea alimentelor și a medicamentelor administrate per os;
- Ghid de prevenire a infecțiilor asociate asistenței medicale în Spitalul Clinic de Urgență 20

- după folosirea batistei;
- după folosirea toaletei;
- după trecerea mâinii prin păr;
- după activități administrative, gospodărești.
- **CUM?**
- îndepărtarea bijuteriilor (inele, brățări), ceasurilor;
- unghii îngrijite, tăiate scurt;
- utilizare de apă curentă și săpun pentru spălarea obișnuită;
- două săpuniri consecutive;
- în cazuri de urgență este permisă utilizarea de antiseptice ca înlocuitor al spălatului, dar nu ca rutină;
- în unele situații spălarea este completată de dezinfecția mâinilor:
 - după manipularea bolnavilor septici, a bolnavilor contagioși și a celor cu imunodepresie severă;
 - înainte și după efectuarea tratamentelor parenterale (în abordurile vasculare și efectuarea de puncții lombare este obligatoriu portul mănușilor), schimbarea pansamentelor (atenție mănuși), termometrizare intrarectala, clisme, toaleta leuzei (atenție - mănuși);
 - după efectuarea toaletei bolnavului la internare;
 - după manipularea și transportul cadavrelor;
 - înainte și după efectuarea examenelor și tratamentelor oftalmologice, ORL, stomatologice și în general înainte și după orice fel de manevră care implică abordarea sau producerea unor soluții de continuitate (atenție-mănuși)
- spălarea, dezinfecția mâinilor și portul mănușilor
- STERGEREA, USCAREA este OBLIGATORIE cu hârtie prosop sau prosop de unică întrebuințare.

Definiții și protocoale de spălare a mâinilor

SPĂLAREA SIMPLĂ A MÂINILOR (TIP I)

Definiție: operațiunea care are drept scop eliminarea murdăriei și reducerea florei microbiene tranzitorii prin acțiune mecanică, utilizând apă și săpun.

Recomandări: - chiar dacă se vor utiliza mănuși nu trebuie exclusă spălarea mâinilor
- utilizarea halatelor cu mâneci scurte.

Indicații: - în activitățile obișnuite;
- revenirea sau plecarea din serviciu;
- înainte și după utilizarea toaletei;
- înainte și după masă;
- îngrijiri simple necontaminante (toaleta, aranjarea patului, distribuirea alimentelor).

Durata: 1 minut

Utilități: - apă curentă rece și caldă
- dozator de săpun
- prosop de unică folosință sau uscător de mâini

Metoda (7 etape):

Ghid de prevenire a infecțiilor asociate asistentei medicale în Spitalul Clinic de Urgență
"Prof. Dr. N. Oblu" Iași, Ediția 1

1. umezirea mâinilor și antebrățelor cu apă caldă
2. aplicarea unei doze de săpun (5ml) în palme și masarea susținută a mâinilor, insistându-se în spațiile interdigitale, fața posterioară și marginea cubitală a mâinii.
3. rezultarea unei spume abundente prin efect mecanic prin umidificarea cu apă
4. îndepărtarea săpunului la jet de apă până la dispariția acestuia
5. uscarea mâinilor fie la uscătoare fie prin tamponament cu hârtie de unică folosință de la degete spre încheietur mâinii
6. închiderea robinetului cu hârtia cu care s-a efectuat uscarea mâinilor sau cu dispozitiv special
7. aruncarea hârtiei la pubeză fără a o atinge.